

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Sect. I. An sit in deo voluntas, & qualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

mnum perfectiones continentem, ac proinde tanquam
id, ad cuius imitationem res omnes ab ipso produci pos-
sunt. Ita S. Thom. i. p. q. 15. a. 2. & probatur; quia, cum
ex antedictis constet essentiam diuinam esse simplicissi-
mam, & nihilominus in ea rerum omnium perfectiones
eminenter contineri, hinc sequitur idea non esse aliquid
distinctum ab essentia diuina, illamque essentiam posse
optime & perfectissime tenere rationem ideae in mente
divina, ad productionem cuiuslibet creaturae quantum
eunque perfectae; cum in ea cuiuslibet perfectionis ex-
emplar absolutissimum reperiatur.

CAPVT IV.

De voluntate Dei.

SECTIO I.

An sit in Deo voluntas, & qualis.

Dicendum 1. in Deo vere & propriè esse voluntatem. Hoc euidenter constat ex scriptura S. Matt. 6. *Fiat voluntas tua. Rō. 9. Voluntati eius quis resistit.*

Dicendum 2. voluntatem in Deo non esse, sicut in nobis, per modum potentiae: sed actum purissimum & simplicissimum, seu ipsam actualem volitionem diuinam. Hoc euidenter constat ex ijs, quæ suprà dicta sunt de simplicitate Dei, vbi probatum est in Deo nullam dari posse compositionem; daretur autem, si voluntas in eo esset per modum potentiae.

Dicendum 3. voluntatem Dei, quamvis in se unica & simplicissima sit, esse tamen virtute, & secundum nostrum concipiendi modum, multiplicem secundum varios respectus ad creaturas, & diuersa circa illas decreta. **Hinc est, quod aliquando scriptura in plurali numero de voluntate.**

voluntatibus diuinis loquatur, ut Ps. 102. *Notas fecit filius
Israël voluntates suas.*

Eo sensu multiplex apud Doctores reperitur diuinæ voluntatis diuisio; i. enim diuiditur in voluntate in signi, & voluntatem beneplaciti. Voluntas beneplaciti est ea, quâ Deus vult aliquid, quia ita placet ipsi. Voluntas vero signi est ipsius diuinæ voluntatis declaratio per aliqua signa externa, quæ communiter à Theologis quinque numerantur, scilicet præceptum, prohibitio, consilium, permissione, & operatio: quando enim Deus aliquid iubet, signum est, quod velit illud fieri; & cetero quando prohibetur, quod nolit: simili modo, cum aliquid consilium dat, signum est id, quod consulitur, illi placere: quando vero aliquid permittit, signum, nolle impedire, cum posset, si vellent: denique quando operatur, sive per se solum, sive cum causa secunda, signum est velle id, quod ipse agit, alias si nollet, non ageret: vnde S. Anf. dixit in lib. de voluntate Dei *Appellari Dei voluntatem, quidquid in nobis ipse misericorditer operatur: & S. Aug. in Enchirid. c. 9. Nihil sit,* quod omnipotens non velit, vel finendo, ut fiat, vel faciendo.

Secundò diuiditur in voluntatem antecedentem, & consequentem; quæ diuisio desumitur ex S. Damasc. lib. 2. de Fide cap. 29. ubi per voluntatem antecedentem, intelligit eam, quâ Deus vult ex se aliquid, nullâ ad id volendum ratione inductus ex parte creaturæ; & de hac voluntate intelligit illud dictum Apost. 1. Tim. 2. *Deus vult omnes homines saluos fieri:* per consequentem vero intelligit eam voluntatem, quâ Deus vult aliquid, aliquâ ratione ad id volendum inductus ex parte creaturæ; & hâc voluntate dicit Deum velle punire peccatores propter ipsorum peccata.

Tertiò diuiditur in voluntatem absolutam, & conditionatam. Voluntas absoluta est ea, quæ semper impletur, & ideo vocatur etiam efficax; de ea intelligitur illud Esther. 13. *Non est, qui possit tua resistere voluntati.* Conditionata vero ea est, quæ ad hoc, ut impletatur, aliquam conditionem adiunctam habet, vnde non semper est efficax,

cum non semper ponatur ea conditio; talis est ea voluntas, v. g. quā Deus vult peccatores ad poenitentiam reverti, cum hae conditione tamen, si & ipsi gratia suæ co-operari velint; quo sensu dixit Christus Dominus Matthæus 23. *Quoties volui congregare filios tuos, &c. Et nolnisi?*

Dices, inde sequitur aliquid voluntatem otiosam & imperfectam in Deo reperiendi; hanc v. g. quā vult omnes homines saluos fieri, cum hac conditione, scilicet, si & ipsi velint, & media conuenientia ad salutem amplectantur illa enim voluntas respectu reproborum otiosa est, cum effectum suum nunquam habitura sit: est etiam imperfecta, quia scilicet potius diçenda est velleitas quam voluntas; hac autem velleitas dicit imperfectam & defectum in voluntate. Respondetur voluntatem conditionatam illam v. g. quā Deus vult omnes homines saluos fieri, nec otiosam, nec imperfectam dici posse; non otiosam, cum ex ea sequatur preparatio mediorum & auxiliorum, quidantur omnibus hominibus, ut salvi fiant (quod supponimus ex tractatu de Gratia) neque etiam imperfectam cum non sit velleitas, sed vera voluntas; non enim dicit Apost. quod Deus vellet, sed quod vult omnes homines saluos fieri; & in eo vera esse ostenditur, quod per eam verè Deus mouetur ad illorum mediorum & auxiliorum preparationem.

SECTIO II.

Quanam sint obiecta diuinæ voluntatis.

Non hic agimus de primario & præcipuo diuinæ voluntatis obiecto, quod est ipse Deus; certum est enim naturaliter & necessario velle & amare seipsum, cum sit sui ipsius sumunum bonum; nec ullam hæc veritas difficultatem recipit. Quæflio est igitur de obiectis exterioribus & secundarijs diuinæ voluntatis, de quibus

Dicendum i. Deum amare omnes creature, quæ existunt in aliqua differentia temporis. Hoc manifestè constat